

Verslag Colloquium 3 december 2022

Uiteenzetting Pieter Vandecasteele: Vernieuwingscharter

Het motto

“We moeten de comfortabele pastorale norm van ‘men heeft het altijd zo gedaan’ achter ons laten. Ik nodig iedereen uit om durvend en creatief te zijn bij dit noodzakelijk herdenken van de doelstellingen, de structuren, de stijl en de methoden van de evangelisatie binnen de eigen gemeenschappen.”

Paus Franciscus, Evangelii Gaudium 33

Innovatiecharter Space for Grace

Verwoord innovatiespiritualiteit, van jezelf en van de geloofsgemeenschap.
Leer van anderen en wissel ervaringen uit.
Combineer hoofd, hart en handen.
Neem tijd, wees geduldig en tegelijk nieuwsgierig.
Besef de urgentie.
Luister naar diverse stemmen, ga in dialoog.
Ga voor de synthese, niet voor het compromis.
Durf vragen stellen.
Wees fier én kritisch.
Koester wrijving en spanning.
Gebruik de opportuniteiten die zich aandienen.
Verlaat de oude categorieën en de gebaande wegen.
Zoek expertise waar ze te vinden is, schakel professionals in.
Mislukken hoort erbij.
Vertrouw.

Oorsprong van dit Charter

De deelnemers aan de tweede cyclus van learning communities formuleerden aan het begin van hun traject enkele concrete leerdoelen. Aan het einde van het traject werden de antwoorden en ontdekkingen verzameld. Een van de clustergroepen formuleerde een ‘klein manifest voor vernieuwing’. Hieruit werd het idee van een ‘innovatiecharter’ geboren. De bovenstaande tekst brengt inzichten samen uit alle learning communities van Space for Grace tot nu. Het gedachtegoed van prof. Matthias Sellmann is nooit veraf (zie ‘Parochie van de toekomst. Zeven uitdagingen’, Halewijn, 2021).

Gebruik van dit Charter

Dit charter bevat prikkelende aanbevelingen om zelf aan de slag te gaan met innovatieve projecten om je geloofsgemeenschap te vitaliseren en toekomstbestendig te maken. De volgorde van de aanbevelingen is willekeurig, en je hoeft niet met allemaal aan de slag. **Enkel de eerste aanbeveling over de innovatiespiritualiteit moet altijd meegenomen worden.**

Een charter met aanbevelingen op zich is natuurlijk niet voldoende. Op de website van Space for Grace – maar ook op vele andere plekken – zijn vele inspirerende voorbeelden te vinden. Het Space for Grace programma blijft ook in de toekomst projectoproepen lanceren en learning communities organiseren. Het programma biedt ook begeleiding aan door innovatiecoaches, niet enkel voor geselecteerde projecten.

“Vernieuwing is het resultaat van een blijvende dialoog tussen de eigen identiteit en de toegankelijkheid ervan. Inclusief denken en ruimte voor meerzinnigheid zijn hiervoor essentieel. De opdracht is om verder te schrijven aan de identiteit zodat ze relevant blijft in de context waarin ze aanwezig is.”

Sint-Michielsbeweging, Labyrinth, Luisterend oor(d), Xenner, en Anne Vandenhoeck, Klein manifest voor vernieuwing, 2021

Smaakmakers

In dit onderdeel zullen we kort rapporteren over de verschillende smaakmakers van het colloquium.

Innovatief communiceren – BIJLICHTEN.BE

Bijlichten is een gemeenschapsvormend project. We richten ons naar de zoekende mens die niet naar de vieringen komt. Omdat zij of hij dat niet wil, of niet kan, door bijvoorbeeld drukdruk of opgroeiende kinderen, ziekte, enzovoort ... We richten ons tot zinzoekers die online hun weg kennen en honger naar verrassende en inspirerende inhoud. We richten ons tot mensen die zich minder aangesproken voelen door de reguliere christelijke kanalen. We richten ons tot mensen uit het onderwijs, het zorgwerk, uit economische sectoren, enzovoort. We koesteren de ambitie om vanuit die online gemeenschapsopbouw nieuwe live groepen te induceren ... Voor meer informatie:

<https://bijlichten.be/>

Kunst als sleutel

Deze smaakmaker stelt de werking en visie voor van Cultuur@ Kerk-in-Roeselare: ‘via culturele evenementen reflectie, ontmoeting en dialoog creëren over de spirituele rijkdom en schoonheid van het christelijk narratief’. Hierbij werd o.a. het (voorbije) Eden Kunstenfestival 2022 gepresenteerd, zowel naar de inhoud als naar de praktische organisatie en voorbereiding ervan. In het interactieve tweede deel van de smaakmaker werden – ter bespreking - enkele stellingen en perspectieven geformuleerd over de plaats van kunst en cultuur in de verkondigingsmissie van een geloofsgemeenschap en de Kerk in het algemeen. Voor meer informatie: <https://cultuur-kerkinroeselare.be/>

Kerk als huis met vele kamers

“Het huis van God heeft vele kamers”, inspireert Christus ons. Daarom nam Rob het ter harte om het overgrote huis van God met slechts één bestemming nieuw in te richten met vele kamers met plaats voor meer zielen en dus meer vreugde. “Zo gaven we onder meer plaats aan een huiskamer, een open kamer (voor nieuwe vieringen), een studiekamer met draadloos internet, een meditatiekamer en werd de misviering knusser verpakt in de ‘eucharistische kamer’ of de ‘kamer der dankzegging’.” Een nieuwe viering in die open kamer is de maandelijks Unconditional Celebration. Deze nieuwe

viering zet in op een positief mensbeeld en op een universeel godsbeeld. Ook wie zich niet wil verbinden aan godsdienst of kerk kan zich thuis voelen en krijgt de kans zich spiritueel te ontwikkelen. Dat is de bedoeling van Unconditional. Dit alles gebeurt in een uitdrukkelijk muzikaal kader. Voor meer informatie: <https://www.parochieduffel.be/unconditional>

De toekomst van religieus patrimonium

Al eeuwenlang vormen parochiekerken plekken van godsdienst- en gemeenschapsbeleving in Vlaanderen. Sinds de achtste eeuw ontstonden deze gebouwen als plekken van spiritualiteit. Het zijn plaatsen waar eeuwenlang mensen uitdrukking gaven aan hun hoop en geloof. Kerken en kapellen vormen het middelpunt van dorpsleven en gemeenschappen, vaak letterlijk. In deze 21ste eeuw is de oorspronkelijke functie van dit patrimonium niet langer een antwoord op hedendaagse behoeften van onze samenleving. Anno 2022 zijn bijna 1800 kerken in Vlaanderen op zoek naar een nieuwe en duurzame toekomst. Hoe kunnen we vandaag hun betekenis herwaarderen? Hoe kunnen we in dit traject de (geloofs)gemeenschap een rol geven? In deze smaakmaker boden we hiertoe een waaier van mogelijkheden. Voor meer informatie: <https://www.kapittel.eu/>

Ketenzorg

Door 'ketenzorg' structureel vorm te geven wil de stuurgroep de parochie en de plaatselijke zorgvoorzieningen wederzijds integreren. Zo willen we een antwoord bieden op de vermaatschappelijking van de zorg en op de uitbouw van de Kerk als een diaconale Kerk, een Kerk die naar buiten gericht is, een Kerk met open deuren. We beogen met vallen en opstaan een uitgebreide, goed georganiseerde ketenzorg waarbij we zorg dragen voor elkaar en verweven entiteiten worden, eerder dan aparte eilandjes. In ons gedeeld visioen kan ieder die het wenst, passend ondersteund worden op spiritueel vlak. Zo wordt het WZC een spirituele oaseplek met een satellietkerk.

Stadsklooster De Bron: inspireren, verbinden en verbeelden richting nieuwe kloostervorm

Kloosters zijn en waren rebels vanuit hun contemplatie, ze zijn deel van de Kerk, maar staan er ook weer wat naast. Ze staan volop in de samenleving, maar ook weer niet. Op die weg wil Stadsklooster De Bron een rol gaan opnemen: inspireren, verbeelden en verbinden. We dromen dat het klooster van de Augustinessen een 'schiereiland' van nieuwheid kan worden, broos en fris, een broedplaats en warme haven voor velen. De site in Harelbeke biedt zoveel kansen om hieraan tegemoet te komen. Daarnaast heeft het gebouw ook vele uitdagingen, wat ons ertoe verplicht om te gaan ondernemen en samen te werken. Dat vinden we naast een uitdaging vooral ook een opluchting. Het verplicht ons om buiten de gekende kaders te opereren en anderen ook mogelijkheden aan te bieden. Met de steun van Space For Grace zetten we hier stappen. We gaven een inblik in ons traject. Voor meer informatie: <https://www.stadskloosterdebron.be/>